

5. INTEGROINTI

5.5 ANALYYSIN PERUSLAUSE

5.5.2 Analyysin peruslause, todistus

Todistus. 1) Derivaatan määritelmän avulla:

$$\begin{aligned}
 \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{F(x+h) - F(x)}{h} &= \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{1}{h} \left(\int_a^{x+h} f(t) dt - \int_a^x f(t) dt \right) \\
 &= \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{1}{h} \left(\int_x^a f(t) dt + \int_a^{x+h} f(t) dt \right) \\
 &= \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{1}{h} \int_x^{x+h} f(t) dt \\
 &\stackrel{(*)}{=} \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{1}{h} f(c)(x+h-x) \\
 &= \lim_{h \rightarrow 0^+} f(c),
 \end{aligned}$$

jollakin $c \in [x, x+h]$. Kohdassa (*) käytettiin integraalilaskennan väliarvolauseetta. Siis

$$x \leq c \leq x+h.$$

Kun $h \rightarrow 0^+$, niin kuristusperiaatteen nojalla $c \rightarrow x$. Siis

$$\lim_{h \rightarrow 0^+} f(c) = \lim_{c \rightarrow x^+} f(c) = f(x),$$

koska f on jatkuva pisteessä x . Vastaavasti

$$\lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{F(x+h) - F(x)}{h} = f(x).$$

Siis

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{F(x+h) - F(x)}{h}$$

on olemassa, eli F on derivoituva, ja $F'(x) = f(x)$.

2) Jos $G'(x) = f(x)$, niin $F(x) = G(x) + C$. Siis

$$\int_a^x f(t) dt = F(x) = G(x) + C.$$

2

Kun $x = a$, niin

$$G(a) + C = \int_a^a f(t)dt = 0,$$

joten $C = -G(a)$. Valitaan $x = b$, jolloin

$$\int_a^b f(t)dt = G(b) + C = G(b) - G(a).$$

□.

VIITTEET

- [1] R. A. Adams and C. Essex, *Calculus: a complete course*, Ninth edition, Pearson, Ontario, 2018. Sivut 305–306.